

**מ"ת 837/01/22 - מדינת ישראל נגד בהא ג'אבר, חמזה
מראעבה, איברהים ראבי, האני קיטאווי, פאדי נדאף, מוחמד מצרי, רפעת
אגבריה, יזן סעדיה**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

מ"ת 837-01-22 מדינת ישראל נ' ג'אבר(עציר) ואח'
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת מרב גרינברג

מבקשים מדינת ישראל

נגד

משיבים

1. בהא ג'אבר (עציר)
2. חמזה מראעבה (עציר)
3. איברהים ראבי (עציר)
4. האני קיטאווי (עציר)
5. פאדי נדאף (עציר)
6. מוחמד מצרי
7. רפעת אגבריה
8. יזן סעדיה

החלטה (משיבים 3,4)

- כנגד המשיבים 3 ו-4 ואחרים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של **קשירת קשר לביצוע פשע וסחיטה באיומים בצוותא** - לפי סעיף 428 סיפא וסעיף 29 (ב) לחוק העונשין.
- כנטען בתמצית בכתב האישום, המשיבים כולם חברו יחדיו לקבוצה עבריינית, שפעלה לביצוע מעשי סחיטה באיומים, בראש הקבוצה עמד משיב 1, משיב 2 שימש יד ימין, כל חברי הקבוצה סרו למרותו של משיב 1 ופעלו בהתאם להוראותיו. א.א. המתלון הוא בעל עסק ביישוב זמר. ב.ב. הוא בנו של בעל עסק שנפטר והיה בעבר בקשרים עסקיים עם המתלון. עובר ליום 13.6.21, פנה ב.ב. למתלון וסיפר לו על חוב קיים של אביו המנוח, בגין הלוואה שהמתלון היה ערב לה, וביקש ממנו לשלם מחצית החוב. בשלב זה ובדרך שאינה ידועה נודע דבר החוב למשיבים. המתלון הוא דודה של אשת משיב 4, ליתר המשיבים אין היכרות מוקדמת עמו.
- בהמשך למתואר, קשרו המשיבים קשר עברייני לסחיטת המתלון. במסגרתו ובהמשך לדרישתם התייצב המתלון ביום 12.6.21, בביתו של משיב 2, בפגישה נכח גם משיב 3 וב.ב., שדנרש להתייצב באמתלת שווא (י"קרא "מפגש הסחיטה הראשון"). במהלך המפגש, דרשו משיבים 2 ו-3 בשם הקבוצה מהמתלון לשלם את חובו לידיהם, כשמשיב 3 מאיים, מקלל וצוץק עליו, המפגש הסתיים ללא תוצאות. מפגש שני נערך ביום 20.6.21, בהוראת המשיבים ולשם קידום הקשר העברייני, נדרש המתלון להתייצב בביתו של אחר ביישוב זמר. המתלון הגיע מלווה באחרים מטעמו ואף ביקש את סיועו של משיב 4, מטעמים של המשיבים נכחו משיבים 1-5. במהלך המפגש איומו המשיבים, על פי היתר משיב 1 על המתלון כי אם לא יסגור את החוב, לא יצא מי מבני משפחתו מביתו, בשלב זה התחוויר לו כי משיב 4, קרוב משפחתו, הוא חבר בקבוצת הסוחרים. בסיומו של המפגש הורה לו משיב 1, לשלם את החוב באופן מיידי, והמתלון, מתוך חשש ופחד, עשה כדרישת המשיבים.
- המתלון פנה לגורמים אחרים שסייעו לו, כשנודע על כך למשיב 4, דיווח למשיב 1 ועורר את זעמו על המתלון. המתלון העביר את התמורה בסך 300,000 ₪ למשיב 4, זה העבירה למשיב 1, שהורה לו ליטול ממנה 20,000 ₪ ולחלקה לו ולמשיב 5 כתמורה על פועלים.
- בהמשך נדרש המתלון להעביר סכום כסף נוסף לקבוצה, לפי דרישת משיב 2 התייצב למפגש שלישי, בו נכחו משיבים 6-8, שהורה לו להעביר לידיהם סך של 60,000 ₪ והמתלון, שחשש פן יבולע לו, העביר לידיהם תשלום בסך 15,000 ₪. **במעשיהם אלו, נטען ע"י המבקשת, המשיבים לחוד ובצוותא, איימו על המתלון בעל פה ובהתנהגות לפגוע בשלומם ובסכונם והטילו עליו אימה באופן שהביע אותו לשלם להם סך של 315,000 ₪.**
- בד בבד הישגה המבקשת בקשה למעצרים של כלל המשיבים, המבקשת התבססה על אמרות המתלון, שיחות בין המשיבים השונים שנקלטו בשלוש עמדות של האונת סתר, חקירות תקשורת ועדויות של נוכחים נוספים במפגשי הסחיטה. המבקשת סבורה כי המסוכנות הנובעת מהמשיבים גבוהה, נוכח חומרת מעשיהם, טיב ואופי העבירות, ביצועם בצוותא, על פי תכנון מוקדם כלפי קורבן תמים וכי מדובר במעשי המקימים חשש לשיבוש והשפעה על עדים. ביום 28.2.22 הורה בית המשפט (כ"י השופט פניק) בהסכמת המבקשת, על שחרורם של משיבים 7 ו-8 לחלופת מעצר וזאת נוכח מלם הצעיר (בני 19) ועברם הנקי. משיב 6, אף עברו נקי, הופנה לתסקיר, המשיב נכח במפגש הסחיטה השלישי. בהחלטתי מיום 11.4.22, על בסיס המלצת שירות המבחן, מצאתי להורות על שחרורו בתנאי מעצר בית. משיב 5, שגם בעניינו התקבל תסקיר חיובי, שוחרר ביום 30.3.22, חרף התנגדות המבקשת, למעצר בית (החלטת כב"סג"נ הש' שפסר). להשלמת התמונה אציין, כי משיב 1 נעצר, בהסכמתו, עד תום ההליכים ועניינו של משיב 2 ממתיך לדיון, לאחר שהתקבל תסקיר, שלא בא בהמלצת שחרור.
- בעניינם של המשיבים שבפנינו, נקבע התיק תחילה לדיון ראיות (הוגשו עקרי טיעון כתובים מטעם הצדדים). בדיון מיום 23.2.22 נתנו ב"כ המשיבים הסכמתם לקיומן של ראיות לכאורה והמשיבים הופנו לתסקירי. בדיון שהתקיים לפני ביום 11.4.22, התקבלו תסקירי שירות המבחן שבאו בהמלצת שחרור.
- ב"כ המבקשת, עו"ד צור, התנגדה נחרצות לשחרורם, סבורה שחלקם בהיררכיית הסוחרים גבוה משמעותית משל חבריהם, לרבות משיב 5, עוד הביעה הסתייגות מהמלצות שירות המבחן, סבורה שמסוכנותם גבוהה ועל כן יש להותירם במעצר. ב"כ משיב 3, עו"ד אלחדד, ביקשה לאמץ המלצות התסקיר. ב"כ המשיב 4 התיקל ראש במעשי המשיב, שהיה נוכח בשני מפגשי הסחיטה אך סבורה שחלקו נטן, הוא לא נטל חלק פעיל במעשי האיומים כלפי המתלון, נסיבותיו חייבות וחלופת המעצר אחרת ורצינית. ב"כ משיב 4, עו"ד עינין, עתר אף הוא לאמץ המלצות התסקיר, לדבריו משיב 4 נכח רק במפגש השני, מתיעוד שיחותיו עם משיב 1 ניתן ללמוד כי ביקש למשיב 1 להתייחס אליו בהוגנות. הצדדים הפנו לאסמכתאות שונות מחומר הראיות לחיזוק טענותיהם ולפסיקה נוהגת.
- בחנתי כבבד ראש טיעוני הצדדים, בככת ובצ"פ, עיינתי בהחלטות בעניין המשיבים האחרים, ומצאתי, כי לעת זז, נוכח טיב המעשים המיוחסים למשיבים, מסוכנותם הגבוהה ומועד הדיון הקרוב שבו תשמע עדות המתלון, דינם להיוותר עצורים.**
- המשיבים חברו יחדיו לקבוצה עבריינית וקשרו קשר לסחוט באיומים את המתלון, בעל עסק, אדם נורמטיבי, שנקלע על לא עוול בכפו למעשי סחיטה בגין חוב שאין לו קשר איתו. אמורה מזו, ועל כך אין חולק, המשיבים פרשו את חסותם על החוב וזאת כדי להניע את המתלון, תוך שימוש באיומים, לשלם לידיהם את התמורה. התמורה לא הועברה לבעלי החוב, המשיבים לא פעלו מטעם בעלי החוב הלגיטימים ואף לא מטעמו של ב.ב., שפנה למתלון בבקשה לסייע לו להסדיר את החוב.
- עבירת הסחיטה באיומים כוללת איום על אדם בפגיעה בו או באחר, במטרה להניעו לעשות מעשה או להימנע מעשיית מעשה (בש"פ 5265/14 פרץ נ' **מדינת ישראל** (13.8.14) (להלן - **עניין פרץ**); ע"פ 5569/12 אבו **שמאלה נ' מדינת ישראל** (24.7.13); ע"פ 897/12 **סלהב נ' מדינת ישראל** (30.7.12)). רכיב האיום בעבירת הסחיטה באיומים אינו דורש איום מפורש או איום בפגיעה פיזית ישירה. האיום יכול להיות מרומז, להשתמע בעקיפין מדברים או התנהגות, להיות מוסווה בדברים תמימים, ואף עצם נוכחותו של אדם עשויה להוות סחיטה באיומים (בש"פ 2842/17 **הייב נ' מדינת ישראל** (9.4.17); בש"פ 8591/13 **דומראני נ' מדינת ישראל** (30.12.13); בש"פ 5783/13 **יוניב נ' מדינת ישראל** (29.8.13); בש"פ 4329/11 **מדינת ישראל נ' חג'י** (16.6.11); בש"פ 7683/99 **חנניב נ' מדינת ישראל** (14.11.99)).
- הכלל שיצא לפני בית המשפט העליון הוא כי בדרך כלל בעבירות של סחיטה באיומים ועבירות בהם נאשם מטיל חיתון על קורבנו, אין להסתפק בחלופת מעצר ויש להורות על מעצר מלא, הן משום המסוכנות הגלומה בהן והן משום שהעבירות מסוג זה טבוע חשש לשיבוש מהלכי משפט (בש"פ 10290/98 **אזולאי נ' מדינת ישראל** (16.12.08), ראו גם: בש"פ 5026/14 **מירילאסולי נ' מדינת ישראל** (27.7.14); בש"פ 1196/13 **עואד נ' מדינת ישראל** (20.2.13); בש"פ 2927/12 **פרץ נ' מדינת ישראל** (22.4.12); בש"פ 5572/11 **חסון נ' מדינת ישראל** (14.8.11); בש"פ 4120/11 **דדוש נ' מדינת ישראל** (6.6.11)).
- משיב 3 השתתף בשני מפגשי הסחיטה, הראשון, בביתו של משיב 2 ושני, שלאחריו נאלץ המתלון, באין ברירה ומתוך חשש, לשלם למשיבים את התמורה עבור חוב לא לו. ב"כ המשיב סבורה שחלקו היה קטן, שולי, ונוכחותו לא הייתה נחוצה. דעתי אחרת. המשיב הוא חבר בקבוצה עבריינית, כוחם היה במספרם, בהתנהלותם המאיימת ובכך שסרו למרותו של משיב 1, מסרתם את חובו וכי שילם את הכסף, מתוך חשש ופחד פן יבולע לו. ככור, ב"כ המשיב הסכימה לקיומן של ראיות לכאורה לפיכך אין צורך לפרטן. עיון בהן, לצורך בחינת טענות הצדדים, מעלה, כי למשיב 3 היה תפקיד חיוני בשני המפגשים, המשיב מאשר את קשריו עם משיבים 1 ו-2, טיבם לא הובהר, הגעתו למפגשים הייתה מתוכננת ואף תפקידו. המתלון בעדותו מתייחס למשיב 2 ו-3 כאחד, עולה מעדותו כי במפגש הראשון צעק והתלהם, במפגש השני נהג כמאמר. ב.ב. (השאלו מיום 14.12.21, לא מצא המשיבים נכחו כ-12 אנשים (עדות מיום 13.12.21, עמ' 4-5). שהאווירה הייתה לא נעימה (עמ' 3, ש' 21 ואילך), רחוקה מאד משיחת עסקים ולגיטימית כטענת ההגנה. באשר למשיב 3, הוסיף, כי שימש כמאמר ומילא תפקיד אקטיבי בדרישת הכספים, **"היה בחור שהוא ישמן עם כובע שהוא ליווה אותי פימה, והוא גם בפנים עשה רעש דיבור בסיפור הזה"** (עמ' 4 ש' 38).
- ב"כ המשיב 3 הפנתה למתיל הדועת המתלון מיום 27.10.21 (מסמך מיומן 47-5), כעולה מדבריו (עמ' 9, ש' 19 ואילך) אישר שהמשיב היה בשני המפגשים, וכי הנוכחים חיבו אותו לכסות את החוב וכי שילם את הכסף, מתוך פחד "ההם", **"מפחיד ביותר היה בשבילי שכל הזמן מול העיניים זה בס איבריהם, בבה אברו"**. עוד אפנה לעדותו של בילאל חמאסה, שנכח במפגש מטעם המתלון, ותיאר תחושת פחד, אווירה מתוחה, סיפר שנלחץ מהמפגש וביקש מהמתלון שלא לערר אותו יותר. באשר לטענה שישתייכו הכוחות במפגשים היו שווים, אפנה לדעות המפגש נכחו כ-12 אנשים (עדות מיום 13.12.21, עמ' 4-5). אין בידי לקבל את טענת ב"כ המבקשת, כי חלקו של משיב 3 דומה לחלקם של משיבים 1 ו-2, משיב 1 עמד בראש הקבוצה, משיב 2 כי ימינו דרש, הנחה וחילק הוראות, גם לאחר שקיבלו את התמורה מהמתלון, לא ידע שובע והמשך לסוחרו בעזרת משיבים 6-8. עם זאת, חלקו בשני המפגשים היה מרכזי, התנהלותו האקטיבית עוררה פחד אצל המתלון והניעה אותו להיכנע לדרישות הסוחרים.
- המשיב בן 31, נשוי, לכאורה מנהל אורח חיים נורמטיבי, למד הנדסאות והפסיק בשל מצבה הכלכלי של משפחתו. שירות המבחן העריך את מסוכנותו כבינונית וסבור כי שחרורו לחלופת מעצר בעיקרו בני משפחה יהיה בו כדי לאיין מסוכנותו כדרש. עוד צוין, כי מדובר במעצרו הראשון וכי זה קטע הליך הדרדרות. אני סבורה כי התייחסות שירות המבחן לנסיבות מעצרו שטחית ומצומצמת, המשיב עצמו לא הסביר את הרקע לביצוע מעשיו.
- למשיב 4 תפקיד ייחודי בין חברי הקבוצה, המתלון הוא דודה של רעייתו. כעולה מעדות המתלון, פנה, בצר לו, למשיב, מתוך מחשבה שזה יסייע לו למצוא לפתרון למצבו. המשיב 4 מעל באמונו, כעולה מתיעוד שיחות בינו לבין משיב 1, פנה לאחורין (שיחה 7621 מיום 15.6.21), מדוע עשה כן לא הובהר אך ברי כי במקום לסייע לקרוב משפחתו משיב 4 צרה, חבר לחורשי רעתו. המשיב שימש החוליה המקשרת בין חברי הקבוצה למתלון, הוא שקיבל מהמתלון את הכסף, דיווח למשיב 1 על מעשיו של המתלון ופנייתו לעזרה לגורמים אחרים והעלה את גובה הלהבות במקום להורידן (עמדת האזנה -337779-2001, שיחה 9822 מיום 25.6.21; שיחה 11336, שיחה 11066; שיחה 9822; שיחה 11299; שיחה 111553; שיחה 11133), לא פלא שמשיב 1 ביקש לממול לו על מעשיו, ואפשר לו לקבל (עם משיב 5) נתח מהתמורה (בסך 20,000 ₪). המשיב נכח במפגש השני, שבמהלכו, התחוויר למתלון, לחרדתו, כי המשיב אינו בצד שלו אלא "מעורבב עם כל הכלכלך הזה" והוא שהכניס את משיב 1 לתמונה (תמליל עדות המתלון מיום 27.10.21, עמ' 4).
- המשיב בן 39, עברו קל, המשיב הצג לפני שירות המבחן את חלקיו המתפקדים, התקשה להתייחס באופן ענייני למצבו ומיקד את הבעייתיות באחרים ובקושי להציב להם גבולות. שירות המבחן התרשם, כי המשיב מקיים קשרים חברתיים בעייתיים ומחזיק בעמדות המאשרות שימוש באלימות והערך את מסוכנותו כבינונית. לצד זאת, סבר, כי ניתן יהיה לאיינה באמצעות חלופת מעצר שהוצעה. שירות המבחן לא על עמד בתסקירו על הקשיים שנבעו מהפגיעה של המשיב בקרוב משפחתו, ואף הציגו את אחיו של המתלון כמפתח. התייחסות המתלון למעצר המשיב מצומצמת וטעמני עמו.
- ב"כ המשיבים הפנו לעניינו של משיב 5, שלו מיוחסת נוכחות במפגש השני, הוגדר ע"י המבקשת כחלק מקבוצת הסוחרים הבכירה וחרף זאת שוחרר לחלופת מעצר. עיינתי בהחלטת השחרור ובתסקירי של משיב 5 ומצאתי את עניינו שונה. בית המשפט ביסס שחרורו בעיקר על תסקירו החיובי, הערכת שירות המבחן אינו בעל דפוס התנהגות שוליים ומסוכנותו נמוכה. אף חלקו במפגש הראשון התמצה בנוכחותו וזאת להבדיל מחלקו של משיב 3 ותפקידו של משיב 4.
- סיכומם של דברים, התמונה המצטיירת בנוגע למשיבים 3 ו-4 היא של שניים הנוטעים עמוק במעשי סחיטה באיומים, חלקו של משיב 3 בנוכחותו במפגשים והתנהלותו המאיימת, חלקו של משיב 4 כמי שמעל באמונו קורבן הסחיטה, חבר לקבוצה עבריינית כדי לסוחרו והוכיח עצמו כחייל נאמן של משיב 1, ראש הכנופיה. התסקירים שהתקבלו בעניין המשיבים אינם שליליים אך רב בהם הנוסתר על הללו. אין בהם התייחסות מעמיקה לנסיבות המעצר, המשיבים לא מסרו כל מידע על הרקע לביצוע העבירות והיכרותם עם המשיבים האחרים, מסוכנותם הוערכה כבינונית ולא שוכנעתי שניתן לתת בהם אמון, מבלי קשר לטיבה של חלופת המעצר המוצעת.
- עוד לא מצאתי לזכור גזירה שווה מעניינו של משיב 5. **לפיכך אני מורה על מעצרו עד תום ההליכים.**
- לצד זאת, יש מקום לבחינה נוספת של שאלת המעצר בתום עדות המתלון. בתיק העיקרי נקבעו מעדים קרובים לשימיעת עדות המתלון, על עדותו להישמע באופן חופשי וללא מורא. בסיומ עדותו, ככל שיפוג החשש לשיבוש מהלכי משפט, יוכלו ב"כ המשיבים להגיש בקשה לעיון חוזר.

ניתנה היום, י"ח ניסן תשפ"ב, 19 אפריל 2022, בהעדר
הצדדים.